

Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
“ ” 20 16 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки

Напрямок підготовки 6.020303 «Філологія. Мова і література (іспанська)»

Інститут філології

2016 – 2017 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі□ ” для студентів 3 курсу, за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (французька), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2016 року. – 26 с.

Розробник:

Харченко Т.Г., доктор педагогічних наук, професор кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства.

Протокол від “ 14 ” вересня 2016 року № 1

/ Завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства Р. К. Махачашвілі

Заступник директора Інституту філології з науково-методичної та навчальної роботи

Л. І. Заяць

“ ” 20 року

© КУБГ, 2016 рік
© Харченко Т.Г., 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.	4
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни.	8
III. Програма	
Змістовий модуль I.	9
Змістовий модуль II.	10
IV. Навчально-методична карта дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі”	11
V. Плани семінарських занять.	12
VI. Завдання для самостійної роботи.	17
VII. Система поточного та підсумкового контролю знань.	19
VIII. Методи навчання.	21
IX. Методичне забезпечення курсу.	21
X. Рекомендована література	
Основна.	22
Додаткова.	24
Інформаційні ресурси.	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (іспанська) відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі”, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів. Згідно з вимогами кваліфікаційної характеристики майбутній вчитель іноземної мови готується до здійснення навчально-виховної, науково-методичної та організаційно-управлінської діяльності в різних типах загальноосвітніх навчальних закладів.

Згідно з кваліфікацією вчитель іноземної мови має здійснювати **такі види професійної діяльності**: навчання іноземної мови (формування іншомовної комунікативної компетенції), виховання, освіту і розвиток учнів засобами іноземної мови на уроці та в позакласній роботі (гурткова робота, клубна робота, секції за інтересами, проблемні групи, наукові гуртки тощо); навчання професійно спрямованої іноземної мови; навчання літератури країни, мова якої вивчається, науково-технічного перекладу, країнознавства тощо; науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадженням у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; виховну діяльність; навчально-методичну роботу у школі, районі, області/місті, в тому числі з вивчення, узагальнення та поширення нових інформаційних технологій навчання іноземних мов; пропаганду психолого-педагогічних знань серед батьків і населення.

У програмі враховані сучасні досягнення в галузі методики навчання іноземних мов та суміжних з нею наук. Програма передбачає тісний зв'язок теоретичного курсу методики з практикою. В лекційному курсі і на практичних заняттях студенти знайомляться як з загальноприйнятими теоретичними положеннями методики, що викладаються у певній системі, так і з новими, дискусійними ідеями. На практичних заняттях вони оволодівають **професійно-методичними вміннями** вчителя іноземної мови: здійснювати комунікативно-навчальну функцію, яка охоплює інформаційний, мотиваційно-стимулюючий і контрольно-коригуючий компоненти, тобто вміло застосовувати різноманітні методи, форми, прийоми навчання та сучасні технічні засоби навчання в різних умовах для формування в учнів іншомовної комунікативної компетенції; здійснювати розвивальну функцію, а саме накреслювати шляхи формування та розвитку інтелектуальної та емоційної сфер особистості учня, його пізнавальних і розумових сил на

матеріалі іноземної мови як навчального предмета; здійснювати виховну функцію, вирішувати завдання морального, культурно-естетичного, гуманістичного виховання учнів засобами іноземної мови; здійснювати гностичну функцію, аналізувати навчальний матеріал, виділяти в ньому об'єкти навчання, прогнозувати труднощі його засвоєння з урахуванням рівня сформованості іншомовної комунікативної компетенції учнів конкретного класу; об'єктивно оцінювати зміст, засоби навчання іноземної мови в різних умовах; вивчати та узагальнювати досвід навчання іноземних мов; здійснювати конструктивно-планувальну функцію, планувати і творчо конструювати навчальний процес в цілому, а також процес навчання конкретного навчального матеріалу (лексичного, граматичного, фонетичного, країнознавчого тощо); планувати навчально-комунікативну діяльність учнів на уроці та в позакласній роботі, в тому числі в інтересах індивідуалізації та диференціації навчання; здійснювати організаторську функцію (в органічному зв'язку з гностичною та конструктивно-планувальною функціями), тобто реалізувати плани (поурочні, серії уроків, позакласних заходів), творчо вирішувати педагогічні і методичні завдання у процесі навчання і виховання учнів, вносити до них методично правильні корективи з метою досягнення бажаного результату.

Вивчення історії методики сприяє розумінню студентами еволюції методичних напрямів та ідей на різних етапах її розвитку, виявляє їх зв'язок, боротьбу думок і поглядів.

Завданнями навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” є:

- створити у студентів широку теоретичну базу, що розкриває загальні та спеціальні закономірності процесу навчання як засобу спілкування, освіти, виховання й розвитку, яка включає, крім методичних знань, також знання із суміжних з методикою наук психолого-педагогічного, філологічного й культурологічного циклів, і на цій основі сформулювати уявлення про зміст і структуру педагогічної діяльності вчителя;
- ознайомити студентів з найбільш відомими методичними напрямами, системами і методами, формами та засобами навчання іноземних мов і культур, а також сформувати у них уміння творчо застосовувати свої знання на практиці з урахуванням конкретних умов;
- на базі одержаних теоретичних знань розвивати у студентів творче методичне мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з іноземної мови у школі.

В результаті опанування дисципліни бакалаври повинні **вміти**:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання іноземних мов і культур;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси з іноземних мов;

- аналізувати, обирати й ефективно використовувати вправи різних типів і видів;
- формувати в учнів іншомовну комунікативну компетенцію;
- використовувати у процесі формування іншомовної комунікативної компетенції інноваційні методичні технології;
- контролювати і оцінювати рівень сформованості всіх складників іншомовної комунікативної компетенції;
- планувати й реалізовувати різні форми організації навчально-виховного процесу з іноземної мови в початковій, основній і старшій школі.

Дана програма розрахована на викладання курсу в шостому семестрі третього року навчання бакалаврів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (іспанська).

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 36 год., із них 8 год. – лекції, 6 год. – семінарські заняття, 20 год. – самостійна робота, 2 год. – поточний модульний контроль.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет: Методика викладання іноземної мови в школі

Курс:	Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>1 кредит</i> Змістові модулі: <i>1 модуль</i> Загальний обсяг дисципліни (години): <i>36 годин</i> Тижневих годин: <i>2 год.</i>	Шифр та назва галузі знань: 0203 Гуманітарні науки Шифр та назва напрямку: <i>6.020303</i> <i>Філологія. Мова та</i> <i>література (іспанська)</i> Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>„бакалавр”</i>	Нормативна Рік підготовки: 3. Семестр: 6 Аудиторні заняття: <i>16 годин, з них:</i> Лекції (теоретична підготовка): <i>8 годин;</i> Семінарські заняття: <i>6 годин</i> Модульні контрольні роботи: <i>2 години</i> Самостійна робота: <i>20 годин</i> Вид контролю: ПМК.

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	робота індивідуальна	робота Самостійна	контроль Підсумковий
Змістовий модуль І.									
Теоретичні та практичні основи методики навчання іноземних мов у школі									
1.	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ). Методика як наука про навчання ІМ та її зв’язок з іншими науками. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ	8		2		2		4	
2.	Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного)	9		2		1		6	
3.	Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма)	9		2		1		6	
4.	Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах	8		2		2		4	
Модульна контрольна робота		2							2
Разом		36		8		6		0	2

ІІІ. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ШКОЛІ

**Лекція І. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ).
Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками.
Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 2 год.**

Основні принципи освіти і зміни у навчанні ІМ. Ступені загальної середньої освіти і навчанні ІМ. Державний освітній стандарт з ІМ.

Методика як наука про навчання ІМ.

Цілі навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Зміст навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Базові методичні категорії: принцип, методична система, метод, технологія, методичний прийом. Засоби навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Характеристика програм з іноземної мови для середніх навчальних закладів. Проблема підручника і навчально-методичного комплексу з іноземної мови. Використання технічних засобів зорової і слухової наочності на різних ступенях навчання ІМ. Система вправ для навчання ІМ.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

Лекція ІІ. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) – 2 год.

Формування іншомовної граматичної компетенції. Формування іншомовної лексичної компетенції. Формування іншомовної фонетичної компетенції. Формування іншомовної компетенції у техніці читання/письма.

Література: 2, 3, 4, 7, 8, 9, 14, 16, 17, 30, 31, 32, 44, 45, 48.

Лекція ІІІ. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма) – 2 год.

Формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Формування іншомовної компетенції в говорінні. Формування іншомовної компетенції у читанні. Формування іншомовної компетенції у письмі. Формування компетенції у перекладі/медіації. Формування лінгвосоціокультурної компетенції. Формування навчально-стратегічної компетенції.

Література: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 14, 16, 30, 32, 44, 45, 48.

Лекція IV. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 2 год.

Загальна характеристика процесу навчання ІМ у середніх навчальних закладах на сучасному етапі. Особливості навчання ІМ в початковій, основній, старшій школах. Особливості профільного навчання ІМ у середніх навчальних закладах. Особливості навчання ІМ у середніх навчальних закладах з поглибленим вивченням іноземних мов. Особливості навчання другої іноземної мови у середніх навчальних закладах. Урок як основна форма навчально-виховного процесу з ІМ. Планування навчального процесу з ІМ. Організація і реалізація контролю на уроках ІМ. Шляхи інтенсифікації навчального процесу з ІМ. Позакласна робота з ІМ.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ „МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ”

Разом: 36 год., з них лекційних – 8 год., семінарські заняття – 6 год.,
підсумковий модульний контроль – 2 год.,
самостійна робота – 20 год.

Тиждень	I, II	III	IV	V, VI
Модулі	Змістовий модуль I			
Назва модуля	Теоретичні та практичні основи методики навчання іноземних мов у школі			
Кількість балів за модуль	37 балів			
Лекції	1	2 ¹	3	4
Дати				
Теми лекцій	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ) –	Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного) – 1 б.	Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма) – 1 б.	Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 1 б.
Теми семінарських занять	Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ)	Навчання іншомовного спілкування іншомовного матеріалу.		Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 11 б.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)

Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
-------------------------------	--

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль I.

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ШКОЛІ

**Семінар 1. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ).
Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками.
Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ – 2 год.**

Розкрийте поняття „Система освіти України” та яке місце в ній займає викладання іноземних мов? Назвіть ступені загальної середньої освіти. Проаналізуйте державний освітній стандарт з ІМ. Охарактеризуйте сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови.

Що являє собою об'єкт методики навчання ІМ та визначте її місце в системі наук. Назвіть основні методичні поняття та охарактеризуйте їх. Опишіть основні методи дослідження в методиці викладання ІМ. Яка роль належить курсу методики навчання ІМ у системі професійної підготовки майбутнього вчителя ІМ у вищому навчальному закладі? Розкрийте зв'язок методики з педагогікою, психологією, лінгвістикою, психолінгвістикою, психофізіологією, культурологією.

Проаналізуйте процес формування вторинної мовної особистості. Дайте характеристику навчанню ІМ як процесу оволодіння культурою в чотирьох аспектах: навчальному, пізнавальному, виховному, розвивальному. У чому полягає комплексна реалізація цілей навчання ІМ у середніх навчальних закладах у процесі навчання ІМ? Дайте визначення поняттям загальної компетенції та іншомовної комунікативної компетенції. Охарактеризуйте їх структуру.

Назвіть компоненти змісту навчання ІМ. Розкрийте проблему відбору мовного і мовленнєвого матеріалу для комунікативно достатнього рівня володіння ІМ учнями. У чому полягає проблема відбору комунікативних намірів і типових ситуацій спілкування для навчання усного мовлення? Проаналізуйте проблему відбору текстів для навчання читання та аудіювання.

Назвіть та розкрийте сутність окремих та спеціальних методичних принципів. Опишіть загальнометодичні принципи. Розкрийте систему принципів як стратегію навчання. Які методичні системи навчання ви знаєте? Визначте методи навчання з позиції вчителя та з позиції учня. Охарактеризуйте технологію навчання. Розкрийте суть методичного прийому.

Дайте визначення поняття про засоби навчання. Назвіть типи засобів навчання. Охарактеризуйте нетехнічні і технічні засоби навчання.

Проаналізуйте програми з іноземної мови для середніх навчальних закладів, а саме: їх структуру; вимоги програми за ступенями навчання; зміст навчального матеріалу та його розподіл по розділах.

Охарактеризуйте підручник – основний засіб навчання ІМ. Розкрийте проблему створення навчально-методичних комплексів (НМК) з ІМ. Доведіть

необхідність створення альтернативних НМК для навчання ІМ у середньому навчальному закладі. Проаналізуйте характер творчої діяльності вчителя при використанні НМК.

Назвіть види технічних засобів зорової і слухової наочності, мету їх використання на різних ступенях навчання іноземних мов. Розкрийте методику застосування різних засобів навчання. У чому полягають особливості використання інформаційних технологій у навчанні ІМ?

Дайте визначення понять „вправа/завдання” як засобу формування іншомовної комунікативної компетенції. Зробіть класифікацію вправ. Розкрийте різні підходи до їх класифікації й наведіть критерії класифікації. Назвіть типи і види вправ, особливості їх організації у комплекси, групи, серії. Розкрийте поняття про систему вправ та її компоненти. Визначте послідовність виконання вправ згідно з етапами формування мовленнєвих навичок і вмінь. Проаналізуйте особливості комунікативних вправ.

Література: 3, 4, 7, 8, 9, 13, 20, 24, 28, 30, 32, 33, 36, 37, 43, 44, 48.

Семінар 2. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного). Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма) – 2 год.

Назвіть складники іншомовної граматичної компетенції. Зробіть характеристику граматичної підсистеми іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання граматики в різних типах навчальних закладів. Визначте роль граматичних знань у процесі формування іншомовної граматичної компетенції. Охарактеризуйте граматичні навички у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності, етапи їх формування. Проаналізуйте вправи для формування іншомовної граматичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної граматичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної лексичної компетенції. Зробіть характеристику лексичної підсистеми іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання лексики в різних типах навчальних закладів. Визначте роль лексичних знань у процесі формування іншомовної лексичної компетенції. Розкрийте суть активного, пасивного лексичного мінімуму і потенційного словника. Охарактеризуйте лексичні навички у продуктивних і рецептивних видах мовленнєвої діяльності, розкрийте етапи їх формування. Проаналізуйте прийоми й засоби семантизації нових лексичних одиниць та презентації нового лексичного матеріалу з урахуванням методичної типології лексики. Наведіть приклади вправ для формування іншомовної продуктивної лексичної компетенції, назвіть їх цілі і режими виконання. Охарактеризуйте типи вправ для формування іншомовної рецептивної лексичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Проаналізуйте вправи для формування потенційного словника учня. Розкрийте особливості формування іншомовної лексичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної фонетичної компетенції. Охарактеризуйте фонетичну і фонологічну підсистему іноземної мови. Визначте роль і місце інтонаційних і слухо-вимовних навичок у навчанні іноземної мови. Назвіть цілі і завдання навчання фонетики. Визначте роль фонетичних знань у процесі формування іншомовної фонетичної компетенції. Дайте характеристику рецептивних і репродуктивних інтонаційних та слухо-вимовних навичок. Назвіть вправи для формування іншомовної фонетичної компетенції, їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної фонетичної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції у техніці читання/письма. Дайте характеристику графічної і орфографічної підсистем іноземної мови. Визначте роль і місце навичок техніки читання/письма у навчанні іноземної мови. Розкрийте цілі і завдання навчання техніки читання/письма. Визначте роль знань у процесі формування іншомовної компетенції у техніці читання/письма. Охарактеризуйте навички техніки читання/письма. Проаналізуйте вправи для формування іншомовної компетенції у техніці читання/письма, визначте їх цілі і режими виконання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у техніці читання/письма у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції в аудіюванні. Дайте загальну характеристику аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Визначте фактори, що впливають на якість аудіювання. Розкрийте цілі і завдання навчання аудіювання. Зробіть класифікацію видів аудіювання і типів аудіо текстів. Наведіть приклади вправ для формування іншомовної компетенції в аудіюванні. Назвіть вимоги до текстів для навчання аудіювання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції в аудіюванні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції в говорінні. Дайте загальну характеристику говоріння як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Охарактеризуйте монологічну і діалогічну форми мовлення та розкрийте їх комунікативні, психологічні й лінгвістичні особливості (у порівнянні). Визначте цілі і завдання навчання діалогічного і монологічного мовлення. Охарактеризуйте функціональні типи монологів і діалогів. Назвіть етапи й одиниці навчання діалогічного і монологічного мовлення. Проаналізуйте вправи та використання різних видів опор для формування компетенції у діалогічному і монологічному мовленні. Дайте визначення поняття навчально-комунікативної мовленнєвої ситуації і охарактеризуйте способи її створення. Охарактеризуйте рольову гру і методику її організації та проведення. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції в говорінні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції у читанні. Дайте загальну характеристику читання як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Назвіть фактори, що впливають на якість читання. Визначте цілі і завдання навчання читання. Зробіть класифікацію видів читання і типів текстів для читання.

Наведіть приклади вправ для формування іншомовної компетенції в читанні, визначте їх цілі і режими виконання. Охарактеризуйте вимоги до текстів для навчання читання. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у читанні у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники іншомовної компетенції у письмі. Зробіть загальну характеристику письма як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Визначте цілі і завдання формування іншомовної компетенції у письмі; жанри і типи писемних текстів. Назвіть етапи навчання письма і стандарти створення писемних текстів різних жанрів і типів. Наведіть приклади вправ для формування компетенції у письмі. Розкрийте особливості формування іншомовної компетенції у письмі в початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники компетенції у перекладі/медіації. Дайте загальну характеристику перекладу як виду мовленнєвої діяльності та вміння. Визначте цілі і завдання формування компетенції у перекладі/медіації. Назвіть типи і види перекладу/медіації. Розкрийте етапи навчання перекладу/медіації. Наведіть приклади вправ для формування компетенції у перекладі/медіації. Розкрийте особливості формування компетенції у перекладі/медіації у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники лінгвосоціокультурної компетенції. Дайте загальну характеристику лінгвосоціокультурної компетенції. Визначте цілі і завдання формування лінгвосоціокультурної компетенції. Розкрийте етапи формування лінгвосоціокультурної компетенції. Наведіть приклади вправ для формування лінгвосоціокультурної компетенції. Розкрийте особливості формування лінгвосоціокультурної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Назвіть складники навчально-стратегічної компетенції. Зробіть загальну характеристику навчально-стратегічної компетенції. Визначте цілі і завдання формування навчально-стратегічної компетенції. Наведіть приклади вправ для формування навчально-стратегічної компетенції. Розкрийте особливості формування навчально-стратегічної компетенції у початковій, основній і старшій школі.

Література: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 14, 16, 30, 32, 44, 45, 48.

Семінар 3. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах – 2 год.

Охарактеризуйте процес навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах на сучасному етапі. Розкрийте суть обов'язкового курсу навчання ІМ у середніх навчальних закладах; ступенів навчання. Визначте завдання, особливості, зміст кожного ступеня навчання.

Розкрийте особливості навчання іноземної мови в початковій школі: вікові особливості школярів 1/2-4 класів; різні підходи до організації навчання різних видів мовленнєвої діяльності на початковому ступені; поняття «усне випередження», паралельне навчання усіх видів мовленнєвої діяльності; співвідношення усного і писемного мовлення; форми і прийоми навчання на цьому ступені; роль ігрових прийомів.

Проаналізуйте основні характеристики особливостей навчання іноземної мови в основній школі: вікові особливості учнів 5-9 класів; організація навчання, форми і прийоми навчання; роль самостійної роботи у процесі оволодіння ІМ.

Охарактеризуйте процес навчання іноземної мови у старшій школі: вікові особливості учнів 10-11 класів; співвідношення усного мовлення, читання і письма; прийоми і форми навчання; самостійна/автономна робота учнів з оволодіння ІМ; індивідуальний підхід до учнів у процесі організації самостійної/автономної роботи з ІМ.

Розкрийте особливості профільного навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах: типові навчальні плани для організації профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах; особливості навчання іноземної мови за профілями і рівнями; цілі навчання; принципи навчання; вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією; навчально-методичне забезпечення.

Проаналізуйте особливості навчання іноземної мови у середніх навчальних закладах з поглибленим вивченням іноземних мов: типові навчальні плани; цілі навчання; зміст навчання; принципи навчання; вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією; навчально-методичне забезпечення.

Визначте особливості навчання другої іноземної мови у середніх навчальних закладах: типові навчальні плани; цілі навчання; зміст навчання; принципи навчання; вимоги до рівня володіння іншомовною комунікативною компетенцією; навчально-методичне забезпечення.

Дайте характеристику уроку як основній формі навчально-виховного процесу з іноземної мови: специфіка уроку, вимоги до сучасного уроку іноземної мови; форми роботи вчителя та учнів на уроці; переваги колективних форм роботи; типологія уроків, різні точки зору на типологію уроків; структура уроку ІМ; функції учителя на уроці.

Розкрийте суть планування навчального процесу з іноземної мови: типи і види планів; структура планів; компоненти й етапи плану уроку; особливості планування на різних ступенях навчання в різних типах середніх навчальних закладів.

Проаналізуйте процес організації і реалізації контролю на уроках іноземної мови: об'єкти і цілі контролю; види контролю; форми контролю; роль поточного й підсумкового контролю у формуванні іншомовної комунікативної компетенції; 12-бальна система оцінювання; критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Розкрийте шляхи інтенсифікації навчального процесу з іноземної мови: завдання і зміст інтенсифікації навчання; прийоми навчання, що дозволяють реалізувати принцип колективної взаємодії; автономізація навчання; індивідуалізація навчання ІМ.

Охарактеризуйте позакласну роботу з іноземної мови: цілі, завдання, форми і зміст позакласної роботи з іноземної мови; роль позакласної роботи з ІМ у підвищенні мотивації учнів до вивчення предмета „Іноземна мова”;

види і форми позакласної роботи з іноземної мови у середніх навчальних закладах різного типу, її завдання і зміст; методика проведення різних форм і видів позакласної роботи; роль кабінету ІМ/ресурсного центру в організації позакласної роботи з ІМ, його технічне й методичне оснащення.

Література: 1, 2, 4, 7, 8, 9, 13, 17, 18, 19, 30, 32, 39, 40, 44, 45, 46, 49.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль І.

Теоретичні та практичні основи методики навчання іноземних мов у школі

Тема 1. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ). Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ.

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Зробіть презентацію в *Power point* „Система освіти в Україні та викладання іноземних мов”.

Тема 2. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного).

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Зробіть презентацію в *Power point* „Формування мовної компетенції”.

Тема 3. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма).

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Зробіть презентацію в *Power point* „Формування мовленнєвої компетенції”.

Тема 4. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах.

Завдання: Опрацюйте науково-методичні джерела з рекомендованої літератури (основної та додаткової) за темою. Зробіть презентацію в *Power point* „Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах”.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Теоретичні та практичні основи методики навчання іноземних мов у школі			
Тема 1. Система освіти в Україні та викладання іноземних мов (ІМ). Методика як наука про навчання ІМ та її зв'язок з іншими науками. Система навчання ІМ. Лінгвопсихологічні основи навчання ІМ.	Семінарське заняття, залік	5	I, II
Тема 2. Навчання іншомовного матеріалу (граматичного, лексичного, фонетичного).	Семінарське заняття, залік	5	III, IV
Тема 3. Навчання іншомовного спілкування (аудіювання, говоріння, читання, письма).	Семінарське заняття, залік	5	V
Тема 4. Організація та забезпечення процесу навчання ІМ у школах.	Семінарське заняття, залік	5	VI
Загальна кількість балів		20	
Загальна кількість годин - 20			

ВІІ. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО

1. КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

2.

3. Навчальні досягнення студентів із дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі” оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов’язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

4. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

5.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	4	4
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	3	3
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	4	20
4.	Робота на семінарському занятті (практичному) занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ, повідомлення	10	3	30
5.	Модульна контрольна робота	25	1	25
максимальна кількість балів 82				

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

Коефіцієнт: $82:100=0,82$

Для екзаменаційної дисципліни к-сть балів: 60.

Екзамен: 40б.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

17.

➤ **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.

➤ **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.

➤ **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре — достатньо високий рівень знань (умінь) у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок
C	75-81 балів	Добре — в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно — посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо — мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання — незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу — досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

VIII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні*: спостереження, ілюстрація.
- *Творчі*: виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

IX. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни „Методика викладання іноземної мови в школі”.

Х. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

І. Основна література

1. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів Л.С.Панова, І.Ф.Андрійко, С.В.Тезикова та ін. – К.: Вид. центр «Академія», 2010. – 327 с.
2. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов. – К.: Ленвіт, 2008. – 285 с.
3. Ніколаєва С.Ю. Типова програма навчальної дисципліни „Методика навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах” (Бакалаврат) / Ніколаєва Софія Юріївна. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2011. – 52 с.
4. Практикум з методики викладання іспанської мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2006. – 432 с.
5. Харченко Т.Г. Розвиток післядипломної педагогічної освіти у Франції в другій половині ХХ століття / Т. Г. Харченко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка, 2015. – № 1. – 212 с. – С. 155 – 162.
6. Харченко Т.Г. Проблемно-ситуативне навчання як засіб розвитку особистості вчителя у Франції / Т. Г. Харченко // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. – Вип. 742. Педагогіка та психологія. – Чернівці : Чернівецький нац. у-т, 2015. – 208 с. – С. 176 – 186.
7. Харченко Т.Г. Приклади використання проблемних ситуацій у процесі навчання вчителів у Франції / Т. Г. Харченко // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. – Вип. 44 / за заг. ред. проф. З. П. Бакум. – Друкарня Романа Козлова, 2015. – 391 с. – С. 281 – 289.
8. Харченко Т. Г. Учитель-дебютант у Франції: особливості організації педагогічного супроводу входження в професію наприкінці ХХ століття / Т. Г. Харченко // Šola in Družba Znanja: Univerza na Primorskem Pedagoška fakulteta Koper. – 2011. – P. 47 –54.

ІІ. Додаткова література

1. Бігич О. Б. Особистісно-діяльнісний розвиток молодшого школяра на уроці іноземної мови: монографія / О. Б. Бігич. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 137 с.
2. Бориско Н. Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки / Н. Ф. Бориско. – К.: „Фирма ИНКОС”, 2001. – 267с.
3. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: Навч. Посібник / О. І. Вишневський. – К.: Знання, 2010. – 206 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. видання С.Ю. Ніколаєва. Переклад з англ. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
5. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь / О. Г. Квасова. – К.: Ленвіт, 2009. – 119 с.
6. Колесникова И.Л. Англо-русский терминологический справочник по методике преподавания иностранных языков / И. Л. Колесникова, О. А. Долгина. – СПб.: Русско-Балтийский инф. центр "Блиц", 2001. – 224 с.
7. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах / Кол.

- авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
8. Нормативно-методичні документи кредитно-модульної системи організації навчального процесу в Київському національному лінгвістичному університеті у 2010-2011 н.р./ Уклад:Соловей М.І., Шутов О.Г., Сорокін С.В., Максименко А.П. – К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. – 83 с.
 9. Паршикова О. О. Комуникативно-ігровий метод навчання іноземної мови учнів початкової загальноосвітньої школи / О. О. Паршикова. – Донецьк: Вид-во «Вебер», 2009. – 296 с.
 10. Підручники і навчально-методичні комплекси з іноземних мов.
 11. Практикум з методики викладання англійської мови у середніх навчальних закладах: Посібник. Вид. 2-е, доп. і переробл. / Кол. авторів під керівн. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2004. – 360 с.
 12. Практикум з методики викладання німецької мови / Кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2007. – 287 с.
 13. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов: Іноземні мови. 2-12 класи. – ВТФ „Перун”, 2005. – 208 с.
 14. Редько В. Г. Лінгводидактичні засади навчання іноземної мови учнів початкової школи / В. Г. Редько. – К.: Генеза, 2007. – 136 с.
 15. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі / С. В. Роман. – К.: Ленвіт, 2005. – 208 с.
 16. Харченко Т. Г. Гуманізація сучасної педагогічної освіти у Франції: теорія і практика : монографія / Тетяна Гадульзянівна Харченко. – Луганськ : Вид-во ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2013. – 560.
 17. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь / А. Н. Щукин. – М.: Астрель: АСТ Хранитель, 2007. – 746 с.
 18. Hadfield J. Introduction to Teaching English / O. Hadfield, Ch. Hadfield. – Oxford, 2010. – 176p.
 19. Harmer J. The Practice of Language Teaching / J. Harmer. – Longam, 2004. – 370 p.
 20. Kharchenko T. G. L'engagement de l'enseignant français dans la construction de son „soi social” / L. Basco, T. Kharchenko // Eduquer en Europe à l'heure de la postmodernité. – Lyon : Chronique Sociale. Pédagogie – Formation, 2011. – 186 p.
 21. Slattery M. Introduction for Primary Teachers / M. Slattery, J. Willis. – Oxford, 2009. – 148p.
 22. Бігич О.Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи / О. Б. Бігич. – К.: Ленвіт, 2006. – 200 с.
 23. Бужинский В. В. Функциональный поход к обучению английскому произношению / В. В. Бужинский, С. В. Павлова, Р. А. Старикова. – М.: Дрофа, 2004. – 154 с.
 24. Гальскова Н. Д. Современная методика обучения иностранным языкам / Н. Д. Гальскова. – М.: Аркти, 2003. – 192 с.
 25. Гальскова Н. Д. Теория обучения иностранным языкам: Лингводидактика и методика / Н. Д. Гальскова, Н. И. Гез. – М.: Изд. центр „Академия”, 2008. – 336 с.

26. Гальскова Н.Д. Теория и практика обучения иностранным языкам: Начальная школа / Н. Д. Гальскова, З. Н. Никитенко. – М.: Айрис-пресс, 2004. – 240 с.
27. Иностранные языки в школе: Научно-методический журнал. – Москва.
28. Іноземні мови в навчальних закладах: Науково-методичний журнал. – Київ.
29. Іноземні мови: Науково-методичний журнал. – Київ.
30. Конышева А. В. Игровой метод в обучении иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2006. – 192 с.
31. Конышева А. В. Контроль результатов обучения иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2004. – 144 с.
32. Конышева А. В. Организация самостоятельной работы учащихся по иностранному языку / А. В. Конышева. – СПб.: Каро, 2005. – 208 с.
33. Копылова В. В. Методика проектной работы на уроках английского языка / В. В. Копылова. – М.: Дрофа, 2004. – 96 с.
34. Коряковцева Н. Ф. Современная методика организации самостоятельной работы изучающих иностранный язык / Н. Ф. Коряковцева. – М.: АРКТИ, 2002. – 176 с.
35. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / Подред Е.С. Полат. – М.: Изд. центр „Академия”, 2002. – 272с.
36. Пассов Е. И. Методика как теория и технология иноязычного образования / Е. И. Пассов. – Елец: ЕГУ им. И.А.Бунина, 2010. – 543 с.
37. Пассов Е.И., Кузовлёва Н.Е. Урок иностранного языка / Е. И. Пассов. – Ростов н/Д: Феникс. – М.: Глосса-Пресс, 2010. – 640 с.
38. Роман С. В. Планування та аналіз навчального процесу з іноземної мови у початковій школі / С. В. Роман. – Горлівка: ГДПІМ, 2003. – 108 с.
39. Сафонова В. В. Проблемные задания на уроках английского языка в школе / В. В. Сафонова. – М.: Еврошкола, 2001. – 272 с.
40. Соловова Е. Н. Методика обучения иностранным языкам / Е. Н. Соловова. – М.: Просвещение, 2002. – 239 с.
41. Тести для всіх, хто вивчає іноземні мови / Укл. Г.І. Артемчук, С.Ю. Ніколаєва та ін. – К.: Ленвіт, 2003. – 168 с.

III. Інформаційні ресурси

Матеріали міністерства освіти і науки України

1. Іноземні мови. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів: 1-4 класи (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/pochatkova-shkola.html>)
2. Навчальні програми для 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів (за новим Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти) (режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/navchalni-programy.html>)
3. Особливості вивчення базових дисциплін у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: <http://mon.gov.ua/content/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0/metodichni-rekomendacziyi-2015-2016.pdf>)
4. Про переліки навчальної літератури, що має відповідний гриф Міністерства освіти і науки України, для використання у загальноосвітніх навчальних закладах у 2015/2016 навчальному році (режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47781/)

Загальноєвропейські рекомендації з навчання мов

1. European Centre for Modern Languages of the Council of Europe (режим доступу: <http://www.ecml.at/>)
2. Council of Europe, Education and Languages, Language Policy (режим доступу: http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/http://www.coe.int/t/dg4/linguistic/default_fr.asp)

Корисна інформація

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Французький культурний центр // <http://www.ifu.com.ua/>
3. Український центр оцінювання якості освіти // <http://www.testportal.org.ua/>
4. Професійний журнал для вчителів «Відкритий урок» // <http://osvita.ua/>
5. Професійний журнал для вчителів «Иностранные языки в школе» http://www.flsmozaika.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=10&Itemid=8
6. Інтернет-видання для вчителя «Иностранные языки» // <http://iyazyki.ru/redsovet-kollegiya/>

**Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому
вчителю/викладачу іноземної мови**

Онлайн-словник методичних термінів (теорія і практика викладання мов). Автори – Е.Г Азімов, А.І.Щукін, 1999 р. (російською мовою) // <http://www.gramota.ru/slovari/info/az/>

**Безкоштовні Інтернет-ресурси на допомогу майбутньому
вчителю/викладачу іспанської мови**

1. <http://ave.cervantes.es>
2. <http://www.hispanicus.com/drle/portada.htm>
3. <http://lomastv.com/land.php>
4. <http://www.geocities.com/szamora.geo/index.htm>
5. <http://wwwsispain.org>

Формування іспаномовної комунікативної компетентності

1. Bibliografía Española // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
2. Biblioteca Nacional de España // <http://catalogo.bne.es/uhtbin/webcat>
3. Bibliotecas AECID // <http://www.aecid.es/04bibliotecas/catalogos.htm>
4. Bibliotecas Públicas (REBECA) // <http://www.mcu.es/rebeca/cargarFiltro.do?cache=init&layout=rebeca&language=es>
5. Bibliotecas Universitarias (REBIUN) // <http://rebiun.crue.org/cgi-bin/rebiun/O7217/ID3a4c6936/NTI?ACC=111&:ANG=en>
6. Catálogo colectivo de las bibliotecas del Instituto Cervantes // <http://absysnet.cervantes.es/abnetopac03/abnetcl.exe/O7055/ID30f95353?ACC=101>
7. Diplomas de español // <http://diplomas.cervantes.es/index.jsp>
8. Instituto Servantes // <http://www.cervantes.es>